

Verksamhetsberättelse 2019

VO 13 Vatten och avlopp

#härtrivsnyatankar

tyresö kommun

Verksamhetsberättelse 2019

Status: Påbörjad Rapportperiod: 2019-12-31 Organisation: Vo 13 - Vatten och avlopp

Innehållsförteckning

Verksamhetsberättelse 2019.....	1
Viktiga händelser.....	2
Uppföljning och analys av mål och resultat.....	3
Måloppfyllelse.....	3
Fokusområde - Trygga hela livet.....	3
Fokusområde - Delaktiga tillsammans.....	3
Fokusområde - I balans - för hållbarhet och hälsa.....	3
Särskilda uppdrag.....	4
Grundförutsättningar - Hållbar ekonomi.....	4
Grundförutsättningar - Hållbar kvalitetsutveckling.....	5
Grundförutsättningar - Attraktiv arbetsgivare.....	6
Kvalitetsgarantier.....	7
Verksamhetsuppdrag - Analys och slutsatser.....	8
Ekonomi.....	9
Resultaträkning per verksamhetsområde.....	9
Driftredovisning per verksamhet.....	9
Kommentar.....	9
Uppföljning av riskhanteringsplanen.....	10
Sammanfattande bedömning.....	11

Viktiga händelser

VA-verksamheten har under perioden haft en relativt normal belastning trots vissa incidenter med ledningsläckage och avloppsstopp som till viss del påverkats av rådande klimatförhållanden. Samtidigt har installationen av ett stort antal så kallade läckloggar i renvattennätet medfört att fler pågående vattenläckor fortlöpande påträffas och åtgärdas. Dessa hade sannolikt varit svåra att upptäcka utan den nya utrustningen.

Den torra, varma våren och sommaren samt en fortsatt relativt nederbördsfattig höst har medfört lägre dagvattenflöden vilket i viss mån även minskat tillflödena till spillvattennätet. Den varma sommarperioden innebär samtidigt ett något högre leveransbehov av renvatten.

Verksamheten har samtidigt uppnått en hög förnysetakt i ledningsnät vilket bidrar till att hålla en fortsatt hög vattenkvalitet samtidigt som leveranssäkerheten bibehållits och kvaliteten på levererat vatten har fullgjorts och uppnåtts under arbetsåret.

Införande av dagvattenavgifter från och med den 1 januari 2018 har medfört ett fortsatt behov av inventeringar och tillsynsbesök vid fastigheter som uppger sig sakna anslutning till allmänna dagvattensystem.

Under sommarperioden har dagvatten från norra Krusbodaområdet, som tidigare letts i kulvert mot Tyresö centrum, letts om i sydlig riktning och till de relativt nyanlagda Prästängendamarna. I samband med anläggande av gång- och cykelväg i Nyforsområdet/Gammelströmsvägen så har även dagvattenflöden från de sydligaste delarna av Krusboda, som tidigare avleddes direkt till sjön, Tyresö-Flaten, också letts om till dammarna. Båda dessa åtgärder innebär att allt dagvatten från Krusbodaområdet nu leds och behandlas i dammanläggningen i syfte att minska påverkan på sjösystemet och dess vattenkvalitet.

Uppföljning och analys av mål och resultat

Måluppfyllelse

Fokusområde - Trygga hela livet

Strategiskt mål

Tyresöbornas behov av tillförlitlig kommunal verksamhet och service i olika skeden av livet tillgodoses, snabbt och enkelt

Bedömning

Ny, effektivare drift- och övervakningsteknik har införts vid flertalet större pumpstationer. Dessutom har loggande och direktrapporterande läckaeteknik inom hela renvattennätet införts och cirka 50 stycken är installerade och i drift. Dessa installationer har medfört att ett flertal, tidigare svårupptäckta ledningsskador, uppdagats och åtgärdats. Ytterligare installationer kommer att utföras löpande påföljande verksamhetsår för att vidareutveckla driftsäkerheten och minska både volymmässiga och ekonomiska förluster.

Fokusområde - Delaktiga tillsammans

Strategiskt mål

Tyresöborna är medskapare och delaktiga i kommunens utveckling

Bedömning

Under rapportperioden har förnyelsetakten för äldre VA- anläggningar och VA-ledningar fortgått med goda resultat.

Fokusområde - I balans - för hållbarhet och hälsa

Strategiskt mål

Tyresö är en kommun som skapar goda livsvillkor som förebygger ohälsa

Bedömning

Arbetet med inventering samt bortkoppling av felkopplade ledningar från fastigheter har pågått löpande under verksamhetsåret liksom inventering av befintliga huvudanläggningar. Nyttjande av biobränslen i verksamhetens tunga fordon har skett löpande samtidigt som nya fordon av dessa typer ska nyttja fossilfria bränslen. Enstaka verksamhetsfordon har ersatts med el-hybrid- eller el-fordon.

Strategiskt mål

Tyresö har en tillförlitlig och hållbar infrastruktur för hög livskvalitet

Bedömning

Förstärkning av personella resurser har skett under verksamhetsåret för att redan från tidiga skeden ta en aktiv del i förekommande plan- och exploateringsprocesser.

Särskilda uppdrag

Titel	Status
Tillgänglighetsplan - Tillgänglighetsplanens förslag och aktiviteter behandlas för respektive verksamhetsområde vid framtagandet av nämndplan. Kommunövergripande förslag på aktiviteter behandlas av kommunstyrelsen	
Tillgänglighet och förbättrade rekreationsvärden kring vissa dagvattenanläggningar, bland annat Fornuddsparken och Prästängen har åtgärdats under verksamhetsåret i samarbete med parkenheten.	
Integrationsstrategi - Integrationsstrategins förslag och aktiviteter behandlas för respektive verksamhetsområden vid framtagande av nämndplan. Kommunövergripande förslag på aktiviteter behandlas av kommunstyrelsen	
Utarbetande av viss information på andra språk har skett under verksamhetsåret.	

Grundförutsättningar - Hållbar ekonomi

Alla kommunens verksamhetsområden ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser

Grundförutsättningar med inriktning på kommunens verksamheter

Bedömning

VA- verksamheten har uppfyllt gällande balanseringskrav under verksamhetsåret som föreskrivs i lagstiftning och kommunala redovisningskrav.

Grundförutsättningar - Hållbar kvalitetsutveckling

Mål och intentioner i lagstiftning eller motsvarande nationella styrdokument är uppfyllda i syfte att skapa värde och förbättrad situation för medborgare och intressenter med hänsyn till deras behov och förväntningar

Bedömning

Verksamhetsområdet har under verksamhetsåret försett invånarna i kommunen med ett gott och friskt dricksvatten samt att avloppsvatten och dagvatten har tagits om hand med minsta möjliga olägenhet för invånare och miljö. VA-verksamheten har även ansvarat för att löpande förvalta och vidareutveckla de robusta och långsiktigt hållbara funktionerna i VA-systemen som är nödvändiga för ett väl fungerande samhälle och medborgarnas behov.

Utlovade kvalitets- och servicenivåer är uppfyllda

Bedömning

Samtliga utlovade kvalitets- och servicenivåer är uppfyllda under verksamhetsåret.

Hållbar kvalitetsutveckling säkerställs och drivs av engagerade och kompetenta chefer och medarbetare

Bedömning

Samtliga chefer har genomgått det tidigare genomförda individuella ledarprogrammet. Samtliga medarbetare har tagit del av materialet kring medarbetarskap och samordnade aktiviteter har genomförts tillsammans med miljö- och trafik samt gatu- och parkenheterna med fokus på medarbetarfilosofin. Under hösten 2019 genomfördes även en workshop om kommunens värdegrunder för att uppnå en god kultur och arbetsmiljö vilket även kommer att fortgå löpande under kommande verksamhetsår.

Verksamheterna förbättras och utvecklas genom effektiva och innovativa processer och arbetssätt

Bedömning

Ett löpande arbete har pågått under verksamhetsåret genom verksamhetsanalys och självutvärdering av interna processer vilket syftar till att förbättra verksamheten gradvis mot en allt högre kvalitet avseende tjänster och utförande av uppdrag till nytta för samtliga abonnenter och kunder. En fortsatt översyn av de interna processerna kommer att ske under verksamhetsåret 2020.

Varje verksamhet redovisar hållbara resultat som ligger i framkant i jämförelse med andra aktörer inom samma område

Bedömning

Ett löpande förnyelsearbete av äldre ledningar och anläggningar har pågått under verksamhetsåret för att säkerställa leveranssäkerhet, ett hälsosäkert vatten samt för att hålla en hög kvalitet i levererade produkter och VA-tjänster. Andelen störningar och skador i VA-anläggningarna har varit relativt lågt och liksom nivåerna på abonnentavgifter ligger väl till i jämförelse med andra motsvarande VA-verksamheter i regionen och landet.

Grundförutsättningar - Attraktiv arbetsgivare

Tyresö kommun är en attraktiv arbetsgivare dit medarbetare söker sig, är engagerade och utvecklas

Bedömning

Verksamhetsområdet erbjuder attraktiva villkor och en bra arbetsmiljö genom att så långt det är möjligt tillämpa tillsvidare anställningar samt heltid som sysselsättningsgrad. Verksamhetsområdet arbetar kontinuerligt med att vara en attraktiv arbetsgivare, bland annat genom att underlätta medarbetarnas möjlighet att förena arbete med fritid. Personalen erbjuds löpande nödvändig kompetensutveckling. VA-verksamheten har konkurrenskraftiga löner och anställningsvillkor. Ett väl fungerande medarbetarskap och ett gott ledarskap har stärkt den gemensamma organisationskulturen. En stark organisationskultur leder i kombination med genomtänkta strukturer och etablerade arbetssätt till ökad kvalitet och goda resultat för verksamheterna. Det i sin tur har skapat ökad motivation och fortsatt engagemang. Verksamheten har präglats av ett öppet arbetsklimat där delaktighet i verksamhetens inriktning samt att ta eget ansvar har uppmuntrats.

Den låga personalomsättningen och andelen sjukfrånvaro samt att sysselsättningsgraden under verksamhetsåret har uppfyllt uppsatta mål och önskemål från samtliga medarbetare har bidragit till hög, effektiv kontinuitet i utförande av verksamhetens mål, uppdrag och tjänster.

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019-12
Personalomsättning, andel (%)				9,41%
Andel av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare			100.00%	100.00%

Tyresö kommun har chefer som utövar ett gott ledarskap

Bedömning

Verksamhetens ledarskap har stort förtroende både bland medarbetare och kunder/abonnenter vilket bland annat visar sig genom höga betyg i genomförda medarbetar- och medborgarenkäter.

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019-12
(U00200) Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Totalindex (alla)			80	80
(U00202) Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Ledarskapsindex (alla)				73
(U00203) Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen - Styrningsindex (alla)	79		81	81

Tyresö kommun har engagerade medarbetare

Bedömning

Verksamhetens medarbetare har ett starkt engagemang.

Tyresö kommun erbjuder goda anställningsvillkor och arbetsförhållanden

Bedömning

Nöjdheten bland verksamhetens anställda är mycket god samtidigt som andelen kort och lång sjukfrånvaro är fortsatt mycket låg.

Nyckeltal	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019-12
Sjukfrånvaro kort (< 60 dagar)	2.05%	1.42%	2.22%	2.47%
Sjukfrånvaro lång (= > 60 dagar)	0.00%	0.00%	1.63%	2.68%

Kvalitetsgarantier

Vi levererar alltid gott och tjänligt vatten som uppfyller livsmedelsverkets normer.

Verksamheten arbetar löpande med att förnya, förbättra och övervaka befintliga VA- anläggningar samt vattnets kvalitet.

Du ska inte vara utan vatten mer än fem timmar per år.

Beredskap och resurser finns tillgängliga och organiserade för att kontinuerligt året och dygnet runt för att snarast möjligt kunna åtgärda leveransproblem samt för att tillhandahålla vatten med tillfälliga lösningar till alla berörda abonnenter.

Om du blir utan vatten kan du hämta vatten vid en vattenpost eller från en tankvagn senast två timmar efter att avbrottet konstaterats. Du ska då inte behöva gå längre än 500 meter för att hämta vatten.

Garantin upprätthålls av verksamheten.

Om en vattenläcka i kommunens ledningsnät upptäcks under ordinarie arbetstid börjar vi reparationsarbetet inom två timmar. Om en läcka upptäcks på andra tider börjar vi arbetet inom fyra timmar.

Garantin upprätthålls av verksamheten genom tillräckliga resurser och tillämpning av gällande instruktioner.

Samtliga garantier uppfylldes under verksamhetsåret.

Verksamhetsuppdrag - Analys och slutsatser

VA-verksamhetens löpande arbete med att inventera och åtgärda felkopplade ledningar inom enskilda fastigheter och årsvis genomförda förnyelser av äldre VA-ledningar har i hög grad bidragit till att berörda nämndmål uppfylls. Löpande drift och underhåll av dagvattenanläggningar har även bidragit till att minska påverkan på mark- och vattenmiljöer och till att klara gällande nationella direktiv för ytvattenstatus. Genomförda processanalyser av verksamhetens rutiner och arbetssätt har bidragit till att höja kvaliteten i utföranden och tjänster för abonnenter och medborgare. De igångsatta installationerna av läckageverktyg i renvattennätet har starkt bidragit till att ledningsskador upptäcks i tidigare skeden vilket medför minskade skaderisker för fastigheter och både volymmässiga och ekonomiska förluster för VA-kollektivet.

Ekonomi

Resultaträkning per verksamhetsområde

VO 13 Vatten och Avlopp (tkr)	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2019
Intäkter				
kommunbidrag	0	0	0	0
Övriga intäkter	80 174	86 554	98 304	97 570
Summa intäkter:	80 174	86 554	98 304	97 570
Kostnader				
Personalkostnader	13 816	13 834	15 449	11 972
Köp av verksamhet	10 400	7 720	8 396	9 220
Övriga kostnader	55 958	65 000	74 459	76 378
Summa kostnader:	80 174	86 554	98 304	97 570
Resultat	0	0	0	0

Driftredovisning per verksamhet

Verksamhet (tkr)	Utfall intäkt 2019	Utfall kostnader 2019	Resultat
VA-verket gemensam	75642	32740	42902
Dagvatten	20780	192	20588
Underh. ledningsnät	819	28654	-27835
Drift vattenverk	170	12904	-12734
Pumpstationer	0	22921	-22921
Övrigt	893	893	0
Totalt	98304	98304	0

Kommentar

VA- verksamheten har uppfyllt gällande balanseringskrav under verksamhetsåret.

Uppföljning av riskhanteringsplanen

I det fall takten på förnyelse av VA- ledningar avtar så ökar riskerna för att mål om leveranssäkerhet och god kvalitet på dricksvatten inte kan uppfyllas. Samtidigt innebär detta att riskerna för översvämningar, skador på fastigheter och anläggningar samt att miljöpåverkan ökar på mark och vatten. Dessa typer av skador kan då även innebära stora ekonomiska belastningar för kommunen, VA-kollektivet och berörda fastighetsägare. Verksamhetsårets fortsatt höga förnyelsetakt för gamla VA-ledningar samt goda resultat av inventering och arbeten med att minska felkopplingar i VA- nätet bidrar till att minska ovan nämnda skade- och kostnadsrisker.

De risker och moment som berör verksamhetsområde Vatten och avlopp i riskhanteringsplanen har inte uppstått under verksamhetsåret. Vissa kortare leveransavbrott till enstaka, enskilt berörda, fastigheter har dock uppstått, men där har de nödvändiga återställnings- och reparationsåtgärderna i samtliga fall klarats utan större störningar för fastigheterna samt att de uppsatta kvalitetsgarantierna därmed också kunnat uppfyllas. Det meteorologiska året 2019 var totalt sett något nederbördsfattigare (cirka 15 procent) än normalår även om delar av november och december med mer ihållande regn innebar att nivåerna i sjöar och vattendrag blev höga. Detta orsakade dock inga skador på anläggningar eller fastigheter i någon större omfattning. Vad avser risken för avbrott i avledning av spillvatten så pågår dessutom förstärkning av de överföringsledningar som leder från Tyresö via Älta, Nacka kommun till behandlingsanläggningen, Henriksdals avloppsreningsverk i Stockholm. Då åtgärderna färdigställs så innebär detta en dubblering av viss del av de ledningsstråk som leder spillvatten vidare. Risker för störningar i vattenleveranser till kommunen har förbättrats genom att ny reservkraftinstallation påbörjats i leveranspunkten från Stockholm Vatten.

Sammanfattande bedömning

Verksamhetsområde vatten och avlopp har under 2019 i stort legat i fas med sina mål och uppdrag och det ekonomiska utfallet blev positivt i enlighet med gällande balanseringskrav.

Både ledningsförnyelse och arbetet med att inventera och åtgärda felkopplade dagvattenledningar har fortsatt i god takt vilket fortlöpande bidrar till att minska riskerna för översvämningar, skador och miljöpåverkan. Installation och nyttjande av utvecklad läckagesökutrustning i vattenledningsnätet har medfört att andelen upptäckta ledningsskador och vattenförluster ökat kraftigt. Detta förbättrar samtidigt de övergripande volymerna av så kallat odebiterat vatten vilket har gett positiva ekonomiska effekter.